

تۆرك يوزدى

ناشرى : تۆرك يوزدى

مابرى : آق چوۋە اوغلى يوسف

۲۸ ئىسرېن ئانى ۱۳۲۹

صانى ۶

۳ ىل

بولغارلرک منشائی

برنجی قسم

دولغار طوٚ بولغارلرینک لسانده ماٚخوز اماره لر

(بانی ۱ نجی بیلک ۱۷ نجی صایبسنده)

بویلا - Boila یاخود بولیا - Bolia (βουλιάδες βουλᾶς βολίας جمعی : βολιάδες)
 اسکی بولغارلرده عالی زادکان صنفه ویریلن بر عنوانی کوسترر . طوماششق
 دییورکه : (بول ، بولو) ایله (آر ، آر ، ایر) اصلرندن مرکبدرکه برنجی
 قسم : جوق ، کنیش ، قدرتلی ، ایکنجی قسم ایسه آدم وقوت دیمکدر . ینه
 طوماششق بر فکرینه کوره مذکور بویلا تورکجه (بولو) جذرنندن مشتقدر .
 او حالده : یوکسک ، عالی دیمک اولور . اولاح لسانده عینی معنایه اوله رق
 یعنی زادکان صنفه Bojaru بویارر اسلاوجه (بویار) دنیلیرکه منشائی عینی
 گه در .

بوغوریس Bogoris یاخود بوریس Bôris . طقوزنجی عصرده حکومت
 ایدن طوٚ بلغار خانلرندن برینک اسمیدرکه ایلک اوکجه بیزانسلیلردن عیسوی
 قبول ایتشددر . وامبری به کوره (بوغور) بعض تورکلر ییتنده حیواناتک
 آرککیرینه وباخصوص قره جه نک آرککنه دنیلیرمش . تورکلر عنندنه بواسم
 جوق سویلیرمش . نته کیم شمعی بیله شرقی تورکستانده وایغورلر آرمندم
 بوغراخان ، بوغورخان دیه قوللانلقده در .

وکیل ویا اوکیل (Ukil) Vokil . آ. پوبوفک اسامی جدولنده [۱] مصادف

[۱] اشبو اسامی جدولی دوقتور و . ایرمه ملک طرفندن تألیف اولنان « بلغار

تاریخی » نام اثرک روسجه ترجمه سنک ۱۵۶ نجی صحیفه سنده مندرجدر .

برخاندان سلاله سنک اسمیدر. طوماشوق فکر نجه شوکله: مدوح، محترم معناسی مفید تورکجه اوکولو ögülu ویاخود ووتیاق لسانده غیر قانونی معناسنه کلن اوکیل Ukil کله سندن مشتقد. بهوز ایسه بالاده کی اسمک عربجه (وکیل) لفظندن نشأت ایلدیکنه ذاهب اولیور .

غوستون - Gostoun - پوپوفک اسامی جدولنده مذکور برخان اسمیدر. طوماشوق، جسارتلی معناسنه کان چرمه میسجه (قوستان) لفظندن ویاخود تورکجه ده قوتلی دیمک اولان کوستوج (؟) سوزندن آلتادیر، دییور.

دولو - Doulo - کذلک پوپوفک جدولنده مذکور خان سلاله لرندن برینک اسمیدر. طوماشوق، تورکجه لسانلرندره رولور و رولور اصللرندن مأخوذدر، دییور.

وامبری ایسه بوکله نك: بدلا، جاهل و صاغر معنایلی افاده ایدن تورکجه - روری - (عثمانلیجه دلی ؟) کله سندن نشأت ایتدیکنه قالعدر. بهوزده نسل معناسنده اولان (رول) کله سندن چیقارییور.

أرمی - Ermi - پوپوفک اسامی جدولنده برخان اسمیدر. طوماشوق بونی آوار لسانده کی أرمیج (Equitation) سوزیله تطابق ایتدیرمکده در.

ایرنیک - Irnik - کذلک پوپوفک جدولنده برخان اسمیدر. وامبری (دلیقانی) معناسی ویرر. هونلرده (ایرناق) شخص اسمی وارمش، بوکا معادلدر.

بلاویه کوره (ایرناخ) جسارتلی، بهادر دیمکدر. قونیق بوکله مشهور آیمونک اوغلی ایرناور ک اسمی اولسی محتملدر دییور.

ایرخان - Irhan - شخص اسمیدر. وامبری به کوره أرخانه یعنی ارکک

خان دیمکدر . بو اسم کوچه حالده یاشایان تورک قبیله لرنده استعمال اولنور .
ایسبول - Isboul - سیمونک سرکرده لرندن برینک اسمیدر . ۵۶۹ سنه
میلادیسند و آسیاده حکومت ایدن دیزابول Dizaboul نامنده کی تورک خاقانک
اسمیه قیاس اولنور .

ایویگی - Ivigui (ὀβιτῖ) - بلغارستانده کی آبریا حفریاتنده ظاهره چیقاریلان
کتابه لر محتویاتندن آکلاشلیغنه کوره طونه بلغار خاقانندن ارمرر طاغ دورینه
عائد بر عنواندر : « Καναὺς ὀβιτῖ Ομοῦστὰς » . طوماشوق بوکله تورک -
قومان لسانده قولانیلان ارمرر کو، ارکو سوزلرینک عینی اولدیغنی ادعا ایدر که
مثالی ، ممدوح Erhaben, Gepriesen دیمکدر . ذاتاً تورکجه ده سرعت و عجله
مقابلی اوله رق ابو، ابومک و سریع السیر مقابلنده ابوکمه کله لری واردر . معلوم
اولدیغنی اوزره قدیم محاربه میدانلرینه چابوق یتیشه بیلیمک، غالبیتی تأمین ایدن مهم
عامللردن ایدی . اوسبیه آياغنه چابوق اوله بیلیمک صفتی بر عنوان حاله منقلب
اولمشدر . نته کیم الینوسلرک نامدار قهرمانلردن آمفیپوتوسی ده سریع السیر،
آياغنه چابوق ὀβιτῖ 'Αχολλεύς عنوانتی حازردی . مطالعات سالفهیه استناداً
ایویگی مانه ، عجول و سریع السیر خان دیمک اوله جقدر .

قالوتار خان - Kaloutarhan - اسکی بلغارلرده عالی رتبه لردن برینه ویریلن
اسمدر .

وامبری به کوره قالفا - تارمانه دن آلینمشدر که قالفا عالی، بیوک دیمکدر .
تارمانک دها دوزخروسی نورمانک معناسی ایسه ایلریده عرض ایدیله جکدر .
بو عنوان قریم تاتارلریله نوغایلرده واردر . قالو تارمانه کچی ، آب تارمانه ،
بور تارمانه عنوانلری تورکلر آره سند قوللانلقده در .

قاو خان - Kavhan (ὁΚαὺχανος ὁΠοβοῦλος Ἡποβοῦλος) - مؤلف
کدرینک فکر نهجه خاقانک الک بیوک مشاورینه وکندیسندن سوگره الذبیوک دولت

مأمورینه ویریلن بر عنواندر. اليوم آناتولی ایچلرندە قیوکلەسی جام و عظمت معنارندە مستعملدر. [*] شو حالده قارخانە اصلاً قیوخانە عظمتلو خان اوله جقدر. چونکه روم لسانندە کسرۂ ثقیله یی افاده ایدە بیله چک. بر حرف اولدیغه بالضروره شو لفظ (A, آ) ایله یازلمشدر. آوارلرده قاب خانە - Capcanus عنوانی وارمش. ابره چک : Capcanus princeps Hunorum. = هونلرک ریس، سرداری دیه ذکر ایدیور.

قنارتکین - Kanartikin (Καναρτικίνοσ) ... مأمورین عدلیه دن عالی بر مقامی احراز ایدن ذواته ویریلن بر عنواندر. طوماشقه نظر آقامس و تکین لفظلرندن مرکبدر. تکین جور معناسنه درکه یک چوق قهرمانلره مقام احترامده ویریلرمش. غور تکین، فره تکین کبی. وامبری ایسه بوکلە یی قرما - تکین لفظلرندن مرکب بر شخص اسمی عد ایدر. قمار - نسخه، حامایی و تکین - دینلمش، تسمیه اولمش، دیمکدر. سزوک تکین، آب تکین کبی. فقط ظنمه قالبرسه مومی الیسا عالمک بوکلە حقنده کی تشریحاتی و فرضیه لری بر پارچه زور اکیدر. فکرجه تکین، شیمدی تورکجه ده قوللانیلان معنایله، و قتیله ده استعمال ایدلمشدر. قنار (خانە ار) ایسه خان، خاقان دیمک اوله جقدر. شو حالده قنار تکین امثالسر خاقان، یکانه خان، تکین خانە دیمکدر.

قاردام - Kardam - طوماشقه بو اسمی تورکجه قاردایسر لفظه مشابه بولیور.

قروم - Krum - طقوزنجی عصرده حکمدارلق سورن و مملکتده یک شدتلی قانونلر وضع ایدن مشهور بر طونه بلغار حکمدارینک اسمی ویالقی در. طوماشقه اشبولفظی بلغارجه ده : Korèm جوواشلرده کی : Khyrym و عثمانلی

[*] چستانی ایل بکنک حکابه سنده «قوین» سوزینه تصادف ایدیلر و عینی معناده در.

(تورک بوردی) ۱ نجی ییل - ۱۰ سایی ۲۹۲۰ نجی صحیفه .

توركخه سنده قارين لغته تقريب ايتكمده در؛ وامبرى ايسه مدافعه، حكمدارلق واداره معناليقنى افاده ايدن قوروم و قوروم تورك كلمه لر يندن نشأت ايتديكنى ادعا ايدىيور.

قورميس - اوس - kormis - os - يينه بربلغار خانك اسميدر. طوماشقه نظرأ اشبو كلمه نك رويجه (õ) اداتى حذف ايديلديكسده قورميس تورك سوزى صاف برصورتده ميدانده چيقيور. بوز بونى « قوريجى » كلمه سنه ياقين بوليور.

قوررت Kuvrat (Kouβρατος) - بلغارلرك طونه نهرينك برى جهته كچمزدن اول خاقانلق - سورن و بلغار حكمدارندن آسپروخك پدىرى عد ايديلن خانك اسميدر. طوماشقه بونى قورر ويا قورر و آت تورك لغتلرندن مركب اولديغى ظن ايدىيور. وامبرى بو كلمه يه يقين اولان قورنفرات - Congrat سوزينك شخص اسمى يرينه نوز بك تورك قبائلى آره سنده قوللانديغى بيلديرمكده در. (Vambery, Cagat. stud. p 360). بلاوايسه بونى قورر ويا بعض تورك لسانلرندە قوربلى صاچلى باشى افاده ايدن قوربت kyvryt كچى اوقونمىنى توصيه ايدىيور.

قو طراغ - اوس - kotraghos - ذكر اولان قوررت خانك ايكنجى مخدومك اسميدر. وامبرى بوسوزك بحرمك معناسى شامل اولان قورر kotur, kutur چواش تورك لفظلرندن نشأت ايتديكنى و بختيار و مسعود معناليقنى افاده ايتديكنى ادعا ايدىيور. kutrikh, kutr حال حاضرده دجى بلغار لساننده تصادق اولمقده در.

ماغوتين - Maghotin - شخص اسميدر. طوماشقه بو اسمك اويغورجه لساننده مستعمل اولوب ارتفاع و بويوكلك معناليقنى افاده ايدن ماغر و كذلك عجيل و بويوكلىتمك معناسه كن ماغومى Magutmak لفظلرينه مشابه بولنديغى ادعا ايدىيور.

ابراهيم مانولف

پتمدى